

Förslag till "En visionär målbild" för STF – från STF:s styrelse till riksstämman

Introduktion

STF:s riksstämman 2020 antog en motion om att ta fram en tydligare vision och mer offensiv målbild för STF. Motionärerna och stämman efterfrågade en ökad tydlighet i STF:s mål och riktning. STF:s styrelse tog därför beslut om att under 2021 genomföra ett större framtidsarbete. Syftet med detta arbete var att:

- bättre förstå vår omvärld och dess påverkan på STF
- att arbeta fram insikter och identifiera möjliga vägval för styrelse och riksstämman att ta ställning till samt
- lägga grunden till ett långsiktigt strategiskt dokument för STF.

Arbetet skulle också bidra till att:

- tydliggöra STF:s nytta och uppdrag i samhället
- samla STF kring en gemensam målbild/riktning samt att
- öka förståelsen för hur organisationens olika delar bidrar till en stark helhet.

Under 2021 genomfördes ett flertal aktiviteter för att involvera medlemmar, förtroendevalda, och anställda i syfte att få fler perspektiv på STF:s omvärld och framtid. Bl a genomfördes följande:

- Medlemsundersökning
- Fördjupad gästundersökning
- Intressentdialog om STF:s hållbarhetsarbete
- Studiecirkel om STF:s historia
- Gästdialog på STF Storulvån Fjällstation
- Framtidspass - framtidens ideella engagemang
- Framtidspass - klimatets påverkan
- Studiecirkel och workshops om turistiska trender
- Workshops om STF:s ändamål
- Rapporter och diskussioner om framtidens demografi
- Rapporter och diskussioner om finansiering av ideell verksamhet
- Rapporter och diskussioner om trender inom ideellt engagemang, synen på ideella organisationer, förväntningar på civilsamhället i stort

Utifrån vår bild av samtiden och framtiden har vi arbetat fram en visionär målbild som består av tre huvudmål, ett manifest och fyra huvudstrategier. Dessa är möjliga för alla delar av STF att arbeta aktivt med. Oavsett om man är en lokalavdelning, personal på en fjällstation eller driver ett anslutet boende går det att förhålla sig till och arbeta mot dessa mål. Målbilden bryts sedan ned till mätbara mål i kommande strategier och verksamhetsplaner som beslutas av STF:s styrelse.

De tre huvudmålen är grunden i den visionära målbilden, men för att förtydliga innebörden av dessa har ett manifest tagits fram där målbilden kläs i ytterligare meningar. Manifestet tar sikte på år 2030.

För att göra den visionära målbilden komplett presenterar vi även fyra huvudstrategier för STF att använda på vägen framåt.

Styrelsen har också valt att bifoga ett bakgrundsdocument till ”En visionär målbild för STF”. Bakgrundsdocumentet ska ses som ett extramaterial och är inget som stämman fattar beslut om.

Under förutsättning att stämman fattar beslut om en visionär målbild för STF kommer styrelsen att ge ledningen i uppdrag att se över STF:s kommunikativa plattform för att säkerställa att den går i linje med den nya målbilden.

Förslaget till en visionär målbild är summan av många människors insatser. Det är summan av det framtidsarbete som pågick under hela 2021 och som engagerade många inom STF. Det är styrelsens uppfattning att förslaget till en visionär målbild fångar upp de viktiga insikter som framtidsarbetet mynnade ut i och det är vår bedömning att det här är en målbild som ger en tydlig ram, men ändå skapar handlingsfrihet att fånga upp möjligheter längs med vägen. Den pekar ut en riktning utan att för den skull bli för detaljerad. Det är inte omöjligt att t ex någon av de fyra huvudstrategierna behöver revideras om ett antal år, men i och med det stadgeändringsförslag som styrelsen också lägger fram ser vi att vi skapar en möjlighet för riksstämman att göra det.

Med anledning av ovan föreslår styrelsen STF:s riksstämma att besluta

- att anta förslaget till visionär målbild för STF.

Vår visionära målbild

STF gör skillnad
för fler, oftare

STF tillgängliggör
hela Sverige,
året om

STF är drivande i
den hållbara
omställningen av
turism och friluftsliv

Manifest – med sikte på 2030

Vi tror att ju fler som upptäcker och älskar Sveriges natur- och kulturmiljöer, desto fler är vi som värnar dem. Som slår vakt, vårdar, bevarar, guidar och inspirerar. Tillsammans har vi kraften att göra skillnad för människor, för våra natur- och kulturmiljöer och för ett mer hållbart Sverige.

Med en stark lokal närvaro över hela landet tillgängliggör vi upplevelser i Sverige året om. Vi speglar samhället i stort och är en berikande del i fler människors liv, både i vardagen och under ledigheten. Inte minst genom rollen som Sveriges ledande vandringsaktör. Vi tror på lusten att uppleva, på nyfikenheten att upptäcka och på det personliga mötet. Vi tror på att lära oss både om oss själva, om och av varandra. Vi tror på människors vilja att engagera sig för att ge ännu fler samma möjlighet att upptäcka de natur- och kulturmiljöer vi älskar och värnar.

Med ett starkt fokus på minskat klimatavtryck, småskalig turism och ett hållbart friluftsliv strävar vi mot en framtid där Sveriges natur- och kulturmiljöer fortsatt finns tillgängliga. Vi vill se ett Sverige med en levande landsbygd, där STF bidrar till att fler upptäcker bortom de mest upptrampade stigarna. Vi ställer om vår egen verksamhet utifrån rådande klimatutmaningar, bidrar positivt i de lokalsamhällen där vi verkar och är en drivande och inspirerande kraft i den hållbara omställningen av turism och friluftsliv.

På det sättet gör STF skillnad. Både idag och för kommande generationer.

STFs huvudstrategier



Kunskap: Vi är generösa med vår kunskap. Vi folkbildar och inspirerar.



Ideella insatser: Vi tar tillvara människors engagemang. Ideella insatser möjliggörs och uppmuntras.



Lokal närvaro: Vi ökar antalet genuina boenden landet runt, både egna och anslutna. Vi utökar och breddar den ideella verksamheten.



Samverkan: Vi samarbetar och för en aktiv dialog med andra aktörer – lokalt, regionalt och nationellt.

Bakgrund

En kortfattad målbild kräver en förklaring och bakgrund för att fler ska kunna tillgodogöra sig den och förstå tankarna bakom. Här nedan följer en beskrivning av delar av bakgrundsmaterialet till Vår visionära målbild.

Vår omvärld

Vi är verksamma i en tid då klimatfrågan är en av våra största samhällsfrågor. Här tar vi som organisation ansvar för vår egen verksamhet samtidigt som vi är drivande i den hållbara omställningen av såväl turism som friluftsliv. Vi ser också att kommande klimatförändringar direkt kommer att påverka vår verksamhet och den natur vi verkar i. Det ideella engagemanget är starkt i Sverige och vi ser en ökad vilja att engagera sig i konkret samhällsnyttig verksamhet. Föreningsformen står sig stark i vissa målgrupper och vi behöver utveckla nya engagemangsformer för att komplettera det engagemang som redan finns i våra lokalavdelningar. Inom Sveriges befolkning händer det spännande saker. Vi ser att gruppen äldre blir fler, friskare och mer välställda. Vi ser också att 20 procent av Sveriges befolkning är utrikesfödda.

Samhällsutmaningar löses ofta genom samverkan mellan ideella, privata och offentliga aktörer. Även om vi inte är en social organisation har många av våra aktiviteter positiva bieffekter på en del samhällsutmaningar; psykisk ohälsa, utanförskap, bristande tillit, etc. Här skulle vi kunna söka bidrag och samarbeten för att skapa nya verksamheter som också ligger i linje med vårt uppdrag.

Digitaliseringen är en stark supertrend som utmanar och inspirerar alla delar av samhället. Digitaliseringen kommer att påverka hur vi kommunicerar med medlemmar, gäster, deltagare men också påverka utformandet av vår verksamhet, våra demokratiska processer, etc. Vi tror fortsatt att den personliga kontakten, värdskapet, likväl det fysiska mötet är viktiga delar i vår verksamhet samtidigt som vi kan utveckla bättre digitala verktyg för våra anställda, ideella, etc. Inom en tioårsperiod kommer en ny (och stor) generation skaffa barn för första gången, en generation som inte upplevt ett Sverige utan internet. De kommer att ställa krav på oss som organisation om vi vill att de blir en del av oss.

Covid-19-pandemin har haft en stor påverkan på svensk turism. De tendenser vi såg innan och under pandemins första år låg dock helt i linje med STF:s turistiska erbjudande. Många vill ha äkta naturupplevelser, ha möjlighet att lära sig något under sin ledighet och upptäcka nya delar av sitt land. STF har så pass bred verksamhet att vi har förmågan att testa och utveckla nya erbjudanden för att svara upp mot trender som kommer och går.

Potential bakom huvudmålen

Vår visionära målbild bygger på tre huvudmål för hela vår verksamhet:

- STF gör skillnad för fler, oftare
- STF tillgängliggör hela Sverige, året runt
- STF är drivande i den hållbara omställningen av turism och friluftsliv

Vi ser att dessa huvudmål (som bryts ned till mätbara mål i kommande strategier och verksamhetsplaner), tillsammans med STF:s fyra huvudstrategier är något som alla delar av STF kan arbeta med för att utveckla verksamheten. De ligger också i linje med förslaget till ny ändamålsparagraf för STF, det vill säga vårt uppdrag, det som vi ska ha fokus på varje dag, året runt.

STF gör skillnad för fler, oftare

- Vi har verksamhet som lockar en allt bredare målgrupp
- Vi gör skillnad för människor även på vardagar, inte bara helg och ledighet
- Vi har ökat vår lokala närvaro: fler lokalavdelningar, fler boenden, men kanske också helt ny typ av lokal närvaro
- Vi ökar antalet medlemmar som gör ideella insatser
- Vi blir allt bättre på att lyssna på våra medlemmar, gäster, deltagare

STF tillgängliggör hela Sverige, året om

- Vi kanaliserar, sprider ut samt utvecklar reseanledningar och nya säsonger
- Vi bidrar till en levande landsbygd
- Vi stärker vår lokala närvaro
- Vi är Sveriges ledande vandringsaktör
- Vi etablerar vandringsstugor och andra övernattningsmöjligheter utanför fjällområdet
- Vi är kunniga och pålästa om dagens Sverige och vi sprider kunskap och inspirerar.
- Vi driver på politiken för att säkra hållbar turism och hållbart friluftsliv för alla

STF bidrar till ett hållbart Sverige

- Vi halverar vårt klimatavtryck
- Vi är drivande i den hållbara omställningen av turism och friluftsliv
- Vi ställer om verksamhet och fastigheter utifrån rådande klimatförändringar
- Vi växlar upp vårt sociala ansvar
- Vi bedriver en ekonomiskt hållbar verksamhet
- Vi har fokus på hållbar, småskalig turism och ett friluftsliv som leder till att hela Sverige kan leva